

Tietoa viitenumerolla CHAP(2015)1071 rekisteröidyn kantelun jatkokäsittelystä – päivitys (heinäkuu 2022)

Euroopan komissio on vastaanottanut huomattavan määrän kanteluja, jotka koskevat italialaisten maallikotuomareiden työskentelyolojen mahdollista yhteensopimattomuutta useiden EU:n työlaainsäädännön säännösten kanssa.

Kantelut on rekisteröity komission ylläpitämään kanteluiden keskusrekisteriin viitenumerolla CHAP(2015)1071.

Unionin tuomioistuin katsoi 16. heinäkuuta 2020 asiassa C-658/18, UX¹, että näillä maallikotuomareilla olisi oltava työntekijän asema. Unionin tuomioistuin muistutti 7. huhtikuuta 2022 asiassa C-236/20² aiemmasta tuomiostaan ja totesi, että jos maallikotuomarit ovat samassa tilanteessa kuin tavalliset tuomarit, heillä olisi oikeus yhdenvertaiseen kohteluun palkallisen vuosiloman ja sosiaaliturvan osalta.

Komissio päätti 15. heinäkuuta 2021 aloittaa rikkomusmenettelyn ja lähettää Italialle virallisen ilmoituksen, koska sen maallikotuomareihin sovellettava kansallinen lainsäädäntö ei ole kaikilta osin EU:n työlaainsäädännön mukainen. Komissio katsoi, että Italian lainsäädännössä ei noudateta seuraavien sopimusten ja direktiivien useita säännöksiä ja määräyksiä: direktiiviin 1999/70/EY liitetty puitesopimus määräaikaista työstä, direktiiviin 97/81/EY liitetty puitesopimus osa-aikatyöstä, työaika koskeva direktiivi 2003/88/EY ja raskaana olevia työntekijöitä koskeva direktiivi 92/85/ETY. Useilla maallikotuomareilla/rauhantuomareilla (*giudice onorario di pace*), apulaissyöttäjinä toimivilla maallikoilla (VPO) ja oikeuden tuomareina toimivilla maallikoilla (GOT) ei ole Italian lainsäädännössä työntekijän asemaa, vaan heitä pidetään vapaaehtoisina, jotka tarjoavat palveluja ”kunniaviran” pohjalta.

Koska heillä ei ole työntekijän asemaa, heillä ei myöskään ole EU:n työlaainsäädännön tarjoamaa suojaa. He eivät esimerkiksi saa sairaus-, tapaturma- ja äitiysetuuksia, heidän on rekisteröidyttävä itsenäisten ammattinharjoittajien sosiaaliturvakassaan, heidän palkkassaan ja palkkaustavoissaan on eroja, heihin kohdistuu verosyrjintää, heille ei korvata kurinpitomenettelystä aiheutuneita kuluja eikä heillä ole palkallista äitiyslomaa. Heillä ei ole myöskään asianmukaista suojaa perättäisten määräaikaisten työsopimusten väärinkäytöltä eikä mahdollisuutta saada asianmukaista korvausta tällaisesta väärinkäytöstä. Italiassa ei ole myöskään järjestelmää, jolla mitattaisiin maallikotuomareiden päivittäistä työaika.

Italia antoi joulukuussa 2021 uutta lainsäädäntöä, jossa ei ratkaistu näitä ongelmia. Uusia tiettyihin maallikotuomareihin sovellettavia säännöksiä otettiin käyttöön, mutta EU:n lainsäädännön noudattamisesta herää edelleen kysymyksiä. Sen vuoksi komissio antoi 15. heinäkuuta 2022 Italialle täydentävän virallisen ilmoituksen. Koska riidanalaista kansallista lainsäädäntöä oli muutettu, tässä vaiheessa ei ollut mahdollista antaa perusteltua lausuntoa menettelyllisistä syistä.

Italialla on kaksi kuukautta aikaa toteuttaa tarvittavat toimenpiteet. Muussa tapauksessa komissio voi päättää antaa sille perustellun lausunnon.

¹ Euroopan unionin tuomioistuin, asia C-658/18, *UX v. Governo della Repubblica italiana*, ECLI:EU:C:2020:572.

² Euroopan unionin tuomioistuin, asia C-236/20, *PG v Ministero della Giustizia*, ECLI:EU:C:2022:263.

Komissio tiedottaa tällä verkkosivustolla kantelijoille säännöllisesti kantelujen käsittelystä.